

NOT

Ärende: Sammanfattande rapport från plenarmötet
– Bryssel den 24–25 april 2003 ¹

1. Presentation av nya utkast till artiklar

Institutionerna

Ordföranden informerade konventet om att det bekräftades vid Europeiska rådets möte i Aten den 16 april att resultaten av konventets arbete skall läggas fram vid nästa möte i Europeiska rådet i Thessaloniki den 20 juni. Detta är således den fasta tidsfrist som konventet nu måste rätta sig efter.

Ordföranden, som noterade att konventet nu stod inför den svåraste fasen i arbetet, presenterade utkast till artiklar om institutionerna (artiklarna 14–23). Av de olika inlägg som hittills gjorts har det med tydlighet framgått att det föreligger olika meningar om vilket slags Europa konventet vill ha. Några föredrog obetydliga förbättringar av det institutionella systemet, eftersom de ansåg att de befintliga arrangemangen i allmänhet skyddar deras rättigheter bäst. Andra var mer ambitiösa och ville ha en mer federal modell med ny överföring av befogenheter till kommissionen och parlamentet. En tredje grupp intog en mellanställning och försökte hitta den bästa balansen mellan utövandet av befogenheter på europeisk och på nationell nivå. Trots dessa olika uppfattningar har konventet dock byggt upp en känsla av gemensam identitet och gemensamt syfte som det nu måste dra nytta av.

Ett antal faktorer är avgörande för om man skall lyckas göra framsteg. För det första måste konventet hålla i minnet att det föreslagit en konstitution och inte bara en omformulering av de detaljerade bestämmelserna i de befintliga fördragen.

¹ Ett fullständigt referat från plenarmötet finns på webbplatsen www.european-convention.eu.int.

För det andra måste vi få fram en enda enhetlig struktur som innefattar unionens dubbla natur som en folkens och staternas union, vilket innebär att vi kan inte använda samma enkla lösningar som i en centraliserad stat. För det tredje behöver man sörja för framtida flexibilitet. Till sist måste vi dock ha ambitioner när det gäller den tänkbara livslängden för vår konstitution; det arbete som fördragens grundare utförde ledde till framsteg under de femtio år som följde, och vi måste ge Europa en hållbar ram för utvecklingen under de kommande femtio åren.

Ordföranden meddelade att presidiets förslag byggde på tre huvudprinciper som alla hänvisade till under konventets diskussioner om institutionella frågor, bl.a. vid den viktiga debatten i januari.

För det första principen om medborgarnas och medlemsstaternas jämlikhet. I de föreslagna artiklarna återspeglas båda aspekterna. Europeiska rådet och ministerrådet återspeglar till exempel jämlikheten mellan medlemsstaternas rättigheter. Europaparlamentet representerar jämlikheten mellan medborgarna, medan kommissionen definierar och tolkar det europeiska allmänna intresset. Det rätta sättet att undvika en artificiell motsättning mellan stora och små medlemsstater är att man respekterar båda jämlikhetsaspekterna.

För det andra behovet av att bevara och förstärka den institutionella triangeln. Utvidgningen kräver en reform av alla de tre huvudinstitutionerna för att de skall kunna fullgöra sina respektive uppdrag. Det är fel att se på varje institution som försvarare av en särskild sida av unionen: var och en av dem har en särskild roll och en reform av alla tre bör säkerställa att den rätta balansen bevaras.

För det tredje behovet av att förstärka gemenskapsmetoden. Detta innebär en förstärkning inte bara av någon institution utan av hela systemet. Några viktiga beslut har redan fattats av konventet vilka kan få konsekvenser för institutionerna – t.ex. frågorna om rättsligt samarbete och säkerhetssamarbete samt ekonomisk styrning och inrättandet av en utrikesminister med dubbla roller. Det avgörande för att de nya aspekterna av dessa politikområden skall bli effektiva är att institutionerna kan fullgöra sina uppgifter.

Ordföranden gick sedan med konventet artikel för artikel igenom texterna om institutionerna i dokument CONV 691/03.

Efter denna genomgång följde en del inlägg från konventets ledamöter. Flera ledamöter välkomnade de föreslagna artiklarna som de ansåg som en värdefull grund för konventets arbete. En del andra ansåg inte att texten som helhet på ett riktigt sätt återspeglar de samlade åsikter som redan framförts inom konventet. Flera ledamöter beklagade att pressen känner till innehållet i artiklarna. En ledamot föreslog att man avsätter tid den 25 april för en preliminär diskussion om artiklarna, och flera ledamöter frågade vilken tidtabell presidiet sedan planerar för deras diskussion om artiklarna.

Ordföranden delade uppfattningen att tiden var kort, men upprepade att den tidsfrist som fastställts av Europeiska rådet måste hållas. Han noterade att konventet nu som utlovat har fått alla delar av utkastet till första delen av konstitutionen. Texten skall gås igenom av presidiet med beaktande av de skriftliga ändringsförslag som inkommit samt av plenardebatterna, som när det gäller artiklarna om institutionerna kommer att äga rum den 15 maj, och den kommer därefter att skickas ut i tid före plenarmötet i slutet av maj. Hela texten till andra delen, inklusive de nya inslag som redan diskuterats av konventet, kommer likaledes att skickas ut senast i slutet av maj. En orienterad debatt om institutionerna kan eventuellt äga rum den 25 april, i mån av tid, eftersom det finns andra viktiga frågor på dagordningen som skall diskuteras.

Yttre åtgärder

Vice ordförande Jean-Luc Dehaene presenterade utkastet till artiklar om yttre åtgärder (CONV 685/03), däribland utkast till artiklarna 29 och 30 i första delen, utkast till artiklar i avdelning B i andra delen och ett förslag till en "solidaritetsklausul" i konstitutionens första och andra delar.

I utkastet till artiklar togs hänsyn till resultaten från arbetsgrupp VII för yttre åtgärder, arbetsgrupp VIII för försvarsfrågor samt till konventets debatter om dessa frågor. Vice ordförande Dehaene framhöll att syftet med dessa nya texter var att införa institutionella regler och regler för förfarandena som skall stärka solidariteten bland medlemsstaterna och skapa den politiska vilja som behövs för att unionen skall kunna agera kollektivt på den internationella scenen och främja en konsekvent och effektiv användning av instrument till stöd för gemensamma intressen.

Beträffande textens struktur meddelade vice ordförande Dehaene att alla rättsliga grunder för de olika politikområden för yttre åtgärder nu samlats i en enda avdelning i andra delen. I början finns det två övergripande artiklar med principerna och målen för EU:s yttre åtgärder och här anges att instrument skall användas som kan omfatta hela skalan av extern politik. Han underströk att syftet med den nya strukturen är att presentera en enhetlig översikt över de medel som finns tillgängliga för att unionen skall kunna agera effektivt på den internationella arenan. Syftet är dock inte att harmonisera instrument eller förfaranden; olika regler kommer att finnas kvar för olika politikområden som omfattas av denna avdelning.

Förslaget att inrätta en befattning som EU-utrikesminister innebär en väsentlig förändring av de institutionella reglerna, med betydande konsekvenser för utformningen och genomförandet av EU:s externa politik. Ministern skall ha särskilt ansvar när det gäller GUSP och ESFP där han skall handla inom ramen för ett mandat från Europeiska rådet eller rådet. Ministern skall samtidigt vara ledamot av kommissionen med ansvar för yttre åtgärder. Som kommissionens vice ordförande skall ministern övervaka samordningen inom kommissionen av de olika aspekter av yttre åtgärder som ligger under dess ansvar. Beslut på dessa områden skall även fortsättningsvis följa de vanliga kommissionsförfarandena, men ministerns förslag på GUSP/ESFP-området omfattas inte av kollegialitetsprincipen. Det fanns också förslag om att kommissionens delegationer skall omvandlas till EU-delegationer som arbetar under ministerns ledning.

Vice ordförande Dehaene riktade uppmärksamheten på de viktigaste föreslagna ändringarna på enskilda politikområden enligt följnoten till CONV 685/03. Han framhöll särskilt förslagen om utvidgad tillämpning av omröstning med kvalificerad majoritet, införandet av nya former av flexibilitet under ESFP, införandet av en ny rättslig grund för humanitärt bistånd, den nya konsoliderade artikeln om restriktiva åtgärder (sanktioner) och den föreslagna enda rättsliga grunden för internationella avtal.

Ordföranden uppmanade konventets ledamöter att lämna in skriftliga förslag till ändringar både av artiklarna om institutionerna och av artiklarna om yttre åtgärder före nästa plenarmöte. Han underströk dock att endast ändringsförslag som inkommit före måndagen den 5 maj kan beaktas i de analyser som görs av sekretariatet.

2. Diskussion av utkastet till artiklarna om

a) **Avdelning VI: Unionens demokratiska liv (CONV 650/03, CONV 670/03)**

Ordföranden inledde diskussionen om artiklarna 33–37, avdelning VI i konstitutionens första del, unionens demokratiska liv. Totalt 235 ändringsförslag till dessa artiklar har lagts fram i tid för att beaktas i översikten (dokument CONV 670/03). Förutom de ändringsförslag som direkt gäller utkastet till artiklar har en del konventsledamöter även lagt fram ändringsförslag som innebär att andra artiklar skall läggas till i denna avdelning, t.ex. om "medborgarinitiativ till lagstiftning", "rätten att göra framställningar", "den europeiska folkomröstningen", "den sociala dialogen" och "den roll som arbetsmarknadernas parter har att spela vid fastställandet av unionens sociala dimension", "mediepluralism", "principerna för god administration" samt "dialogen med regioner och lokala myndigheter". Andra ledamöter föreslog att man skall lägga till delar som omfattas av vissa av dessa områden i artiklarna 33–37.

Artikel 33 om principen om medborgarnas demokratiska jämlikhet nämndes i mycket liten utsträckning av konventsledamöterna under diskussionen. En del ville att det preciseras att de åsyftade "medborgarna" är "europeiska medborgare". Andra föreslog att man till principen om medborgarnas jämlikhet lägger "principen om medlemsstaternas jämlikhet" för att ta hänsyn till unionens dubbla legitimitet, folkens och staternas union.

Många konventsledamöter yttrade sig om artikel 34 om principen om deltagardemokrati. De flesta talarna begärde att man i denna artikel eller i en särskild artikel i denna avdelning nämner arbetsmarknadens parter roll samt den autonoma sociala dialogen. En del ville dessutom att man i denna artikel eller en separat artikel nämner även den representativa demokratin, särskilt genom tillägg av hänvisningar till europeiska folkomröstningar, val till Europaparlamentet, rätten att göra framställningar, eller hänvisningar till Europaparlamentet och rådet samt de nationella parlamentens roll. Några konventsledamöter föreslog att dialogen med de regionala och lokala myndigheterna nämns. Två talare föreslog att man även nämner ungdomsföreningar.

När det gäller artikel 35 ville flera talare att det klart skall anges att EU-ombudsmannen utses av Europaparlamentet, och en del vill hellre att det anges att han väljs av Europaparlamentet. En del ville att andra delar av den nuvarande artikel 195 i EG-fördraget tas med, exempelvis hans oavhängighet, hans mandat eller att domstolen och förstainstansrätten inte ingår i hans verksamhetsområde. En talare föreslog att det skall läggas till i texten att EU-ombudsmannen skall samarbeta med medlemsstaternas ombudsmän. Två talare föreslog att ombudsmannen skall nämnas i avdelningen om institutionerna.

Olika önskemål framfördes i fråga om artikel 35a om de politiska partierna på europeisk nivå. En del ville att alla inslag i den nuvarande artikel 191 i EG-fördraget tas med och att en rättslig grund läggs till för inrättandet av europeiska politiska partier. Andra ville att det klart anges i texten att partiernas interna organisation bör vara demokratisk eller att de bör respektera unionens värderingar.

Flera konventsledamöter var positiva till artikel 36 om öppenhet och insyn när det gäller överläggningarna inom unionens institutioner och artikel 36a om skydd av personuppgifter. En del föreslog dock att artikel 36 ändras så att alla unionens institutioner omfattas, en del ville att även de organ eller myndigheter som inrättas genom konstitutionen omfattas (i den nuvarande texten nämns de organ och myndigheter som inrättas av Europaparlamentet, rådet och kommissionen). Andra konventsledamöter ville att undantagen från öppenhet och insyn när det gäller rådets möten fastställs klart och tydligt eller att det läggs till att protokollen från rådets möten bör vara offentliga. Några konventsledamöter ville att det i artikel 36 nämns att personalen vid unionens institutioner har yttrandefrihet. En talare föreslog att det skall anges i artikel 36 att tillgång skall ges inte endast till de dokument som upprättats av unionens institutioner utan även till de dokument som dessa innehar.

Artikel 37 där kyrkors och konfessionslösa organisationers ställning fastställs och där huvudinnehållet i förklaring 11 som fogas till Amsterdamfördraget återges har blivit föremål för många inlägg. Flertalet konventsledamöter som yttrat sig var nöjda med presidiets formulering

och var angelägna om att en sådan bestämmelse behålls. Flera konventsledamöter framhöll att den motsvarade slutsatserna från mötet i maj 2002 i arbetsgruppen för kontakt med det civila samhället, som ägnades åt kultur och leddes av Alojz Peterle.

Några få konventsledamöter ifrågasatte inte att bestämmelserna i artikel 37 är välgrundade men ställde sig tveksamma till den formulering som valts. En del ville att artikel 37 skall begränsas till kyrkor och inte omfatta "filosofiska och konfessionslösa organisationer". Flera ansåg att begreppet "filosofiska" är svårbegripligt och föreslog att det ersätts med "kulturella". En konventsledamot oroade sig över de rättsliga följderna av en sådan bestämmelse för den nationella lagstiftningen. Slutligen ville flera konventsledamöter att det på något sätt preciseras att den dialog som avses i punkt 3 inte bör inbegripa konfessionella eller konfessionslösa organisationer som skulle hota människors integritet eller inte respektera de värderingar som fastställs i denna konstitution.

Flera konventsledamöter beklagade att inget utkast till artikel har lagts fram om den öppna samordningsmetoden och underströk att det är viktigt att en sådan artikel utarbetas. Några ledamöter föreslog att man inrättar en teknisk arbetsgrupp som skall utarbeta denna. Några ledamöter ville dessutom att principen om god administration skall nämnas i denna avdelning eller på annat ställe i konstitutionen.

En del talare nämnde dubbleringen av delar av artiklar i stadgan om de grundläggande rättigheterna i denna avdelning och begärde att man stryker de identiska delarna i de artiklar som diskuteras.

Ordföranden noterade i sina slutsatser kommentarerna från en del konventsledamöter beträffande dubbleringen av delar av artiklar i stadgan i denna avdelning. Han påpekade att det dock kan vara helt legitimt med en viss "affischering" i dessa artiklar av de frågor som tas upp även i stadgan.

Ordföranden konstaterade att artikel 33 om principen om demokratisk jämlikhet inte ifrågasatts, även om en del föreslog ett tillägg i texten av "jämlikhet mellan medlemsstater".

Det önskemål som oftast hördes under debatten var att arbetsmarknadens parter roll och den autonoma sociala dialogen skall återspeglas i artikel 34 om "principen om deltagardemokrati". Ordföranden riktade uppmärksamheten på att de nuvarande fördragens bestämmelser om arbetsmarknadens parter roll och den sociala dialogen kommer att tas upp på annat ställe i konstitutionen, men han förstod att det finns önskemål om att detta nämns även i denna artikel i första delen. Ordföranden noterade även förslag från en del konventsledamöter om att i denna avdelning ta med aspekter av den representativa demokratin.

Ordföranden konstaterade att de flesta av dem som nämnt EU-ombudsmannen (artikel 35) ville att det klart anges att han utses av Europaparlamentet, och en del begärde också att hans roll skall beskrivas klart och tydligt. När det gäller artikel 35a om de politiska partierna på europeisk nivå påpekade ordföranden att önskemålen går isär. En del ville att hela den nuvarande artikel 191 i EG-fördraget återges, och andra föreslog tillägg om den demokratiska karaktären hos partiernas interna organisation och deras respekt för unionens värderingar. Ordföranden påpekade att man inte bör ingripa när det gäller de politiska partiernas regler om intern organisation, en fråga som snarare skall omfattas av medlemsstaternas befogenheter. Ordföranden konstaterade därefter att det finns ett ganska stort stöd för artikel 36 om öppenhet och insyn när det gäller överläggningarna inom unionens institutioner samt för artikel 36a om skydd av personuppgifter.

När det gäller artikel 37 om kyrkors och konfessionslösa organisationers ställning, noterade ordföranden att många konventsledamöter uttryckligen stödde denna bestämmelse i fördraget men att en del ifrågasatte bestämmelserna i punkt 3 om planläggningen av en strukturerad dialog.

Ordföranden noterade till sist att en del konventsledamöter beklagade att det saknas en artikel om den öppna samordningsmetoden i textutkast. Presidiet kommer att återuppta diskussionen om denna fråga innan det lägger fram reviderade versioner av de hittills framlagda utkast till artiklar.

**b) Avdelning IX: Unionen och dess närmaste omvärld (CONV 649/03, CONV 671/03)
i det konstitutionella fördragets första del**

Konventet diskuterade i korthet utkastet till artikel 42 om unionen och dess närmaste omvärld. Även om flera konventsledamöter ifrågasatte huruvida en sådan artikel bör placeras i konstitutionens första del (vissa föreslog att begreppet kan infogas i den andra delens artiklar om yttre förbindelser), ansåg de flesta att unionens förbindelser med närbelägna länder är tillräckligt viktiga för att motivera en separat avdelning och artikel i enlighet med presidiets förslag.

Flera talare föreslog att artikeln skall innehålla en hänvisning till det nödvändiga i att sådana förbindelser styrs av grundläggande demokratiska principer, respekt för mänskliga rättigheter samt rättsstatsprincipen. Somliga ville införa en hänvisning till Europarådets och kanske även andra internationella organisationers roll som en bro mellan unionen och närbelägna länder, av vilka många är medlemmar i Europarådet.

Ordföranden drog slutsatsen att det inom konventet finns ett brett stöd för infogandet av en sådan artikel. Presidiet kommer att ta upp övriga aspekter som framförts under diskussionen.

3. Diskussion av utkastet till artiklar om

a) Avdelning X: Medlemskap i unionen (CONV 648/03, 672/03) i det konstitutionella fördragets första del

När det gäller artikel 43, begärde somliga talare att man i denna bestämmelse skall stryka kravet på att kandidatstatens befolkning skall respektera unionens värden, då det torde räcka att nämna kandidatstatens respekt för dessa värden. En talare begärde att Köpenhamnskriterierna skall införas i artikel 43. Andra talare begärde att man skall stryka den mening som säger att anslutningen till unionen innebär godtagande av dess konstitution, vilken de anser överflödigt. En talare begärde att hela bestämmelsen skall utgå och att man i det fall bestämmelsen bibehålls skall lägga till en hänvisning till unionens mål och stadgan om de grundläggande rättigheterna.

När det gäller artikel 44, menade en talare att det i denna bestämmelse omnämnda avtalet bör vara mellan kandidatstaten och unionen, och inte mellan kandidatstaten och de enskilda medlemsstaterna. Detta skulle göra det möjligt att erkänna kommissionens roll i anslutningsförhandlingarna genom att på så sätt anpassa anslutningsförfarandet till förfarandena för ingående av internationella avtal.

En talare begärde att de beslut som omnämns i artikel 45.2, artikel 45.3 och artikel 45.4 skall antas efter samtycke av Europaparlamentet.

Artikel 46 är den bestämmelse som kommenterats av de flesta talarna. Flertalet vill att den skall bibehållas och menar att varje medlemsstat bör ha möjlighet att lämna unionen. Flera talare begärde emellertid att rätten till utträde skall vara föremål för strängare tillämpningsvillkor och förfaranden än vad presidiet föreslagit – rätten till utträde bör inte vara ensidig utan vara underkastad ett unionsbeslut samt ingående av ett avtal mellan unionen och den utträdande medlemsstaten. Vissa föreslog även att man för de stater som lämnar unionen kan inrätta en ställning som associerad stat.

Somliga talare förespråkade att rätten till utträde skall begränsas till undantagsfall, framför allt vid ändring av konstitutionen. Vissa talare begärde att det skall upprättas ett samband mellan artikel 46 och artikel F, varvid sådana medlemsstater som inte ratificerar en ändring av konstitutionen ges rätt att lämna unionen. En talare ifrågasatte upprättandet av ett sådant samband och menade att detta skulle förändra rätten till frivilligt utträde i en klausul om uteslutning från unionen.

När det gäller förfarandet, föreslog somliga talare att Europeiska rådet eller rådet med enhällighet skall anta ett beslut på begäran av en medlemsstat om att lämna unionen. Andra föreslog att man för utträde skall använda sig av samma förfarande som för anslutning till unionen. En talare begärde att rådet skall besluta efter samtycke av Europaparlamentet.

Andra talare begärde att bestämmelsen skall utgå och menade att om det redan finns en sådan möjlighet i enlighet med Wienkonventionen, behövs inget uttryckligt omnämnande i konstitutionen. Om Wienkonventionen däremot inte är tillämplig, skulle ett tillägg av bestämmelsen ändra unionens natur.

b) Tredje delen: Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser (CONV 647/03, 673/03)

Vice ordförande Giuliano Amato inledde diskussionen med att påpeka att eftersom konventet ännu inte tagit upp frågan, är det förfarande som presidiet föreslår i artikel F samma förfarande som anges i nuvarande fördrag. Han framhöll emellertid att texten kan ändras för att ta hänsyn till de riktlinjer som utkristalliseras i plenum.

Diskussionen inriktades på artiklarna F och G. I fråga om artikel F förespråkade somliga konventsledamöter att även Europaparlamentet skall ges initiativrätt när det gäller ändring av konstitutionen. Några förordade att också de nationella parlamenten skall ges en sådan initiativrätt.

Det stora flertalet konventsledamöter föreslog att man i artikel F skall infoga ett nytt stycke där det anges att regeringskonferensen skall förberedas av ett konvent som sammankallas av Europeiska rådet eller rådet och som består av företrädare för Europaparlamentet, de nationella parlamenten, medlemsstaternas regeringar och kommissionen, i likhet med det förfarande som används för konstitutionens utarbetande. Vissa förespråkade emellertid att förslagen till ändring endast skall behandlas av regeringskonferensen.

Bland det flertal som förespråkade att konventsmetoden skall införas i det konstitutionella fördraget önskade somliga konventsledamöter bibehålla en viss smidighet i fråga om ändringar av rent teknisk art eller smärre ändringar genom att ange att konventsmetoden inte skall tillgripas för denna typ av ändringar. I sammanhanget föreslog man att det skall finnas en möjlighet för Europeiska rådet att med enhällighet besluta att inte sammankalla ett konvent för tekniska eller smärre ändringar, utom då ett minimiantal medlemsstater begär detta.

Somliga föreslog att det skall finnas olika förfaranden för ändring av första respektive andra delen. De ansåg att även om första delen bör ändras av en regeringskonferens som föregås av ett konvent, kan andra delen ändras genom ett förenklat förfarande (exempelvis rådet efter att ha hört Europaparlamentet eller efter samtycke av Europaparlamentet, eller parlamentet och rådet i enlighet med lagstiftningsförfarandet). Två konventsledamöter föreslog olika ändringsföreskrifter, inte för de olika delarna men för olika områden, i likhet med vad som angavs i f.d. artikel 95 i EKSG-fördraget. Enligt deras förmenande bör ändringar av konstitutionella aspekter av fördraget och stadgan om de grundläggande rättigheterna alltid göras i enlighet med det tyngsta förfarandet.

När det däremot gäller ändring av andra delen, föreslog vissa att regeln om samförstånd mellan medlemsstaterna skall ersättas med en smidigare regel (t.ex. 4/5 av medlemsstaterna). Andra förespråkade i stället att man skall behålla enhällighetsregeln. Somliga konventsledamöter angav att de inte kan tänka sig olika ändringsförfaranden för olika delar, eller förfaranden som ersätter kravet på ratificering av medlemsstaterna.

Vad avser ikraftträdandet av de sålunda överenskomna ändringarna menade somliga talare att man i ett Europa med 25 medlemsstater inte kan tillåta att en enda medlemsstat hindrar de övriga från att tillämpa ett nytt fördrag. De föreslog därför att framtida ändringar av det konstitutionella fördraget skall träda i kraft så snart en viss ratificeringströskel har uppnåtts. Vissa nämnde ett tröskelvärde på 4/5 av medlemsstaterna. Några begärde att man skall lägga till ett krav på ratificering av de nationella parlamenten och/eller Europaparlamentet.

När det gäller artikel G, påpekade vissa konventsledamöter att även om det är önskvärt med en viss flexibilitet för ikraftträdandet av framtida ändringar av konstitutionen, kan en sådan flexibilitet inte tillämpas för själva konstitutionens ikraftträdande, eftersom nuvarande fördrag inte innehåller någon bestämmelse om detta. Det är därför nödvändigt att samtliga medlemsstater ratificerar konstitutionen för att denna skall träda i kraft. En konventsledamot föreslog att en förklaring skall bifogas slutakten om undertecknande av det konstitutionella fördraget, vilken skall ha samma innehåll som den av presidiet föreslagna artikel G.3.

Vissa konventsledamöter ansåg det önskvärt att den nya konstitutionen skall bli föremål för en folkomröstning i samtliga medlemsstater.

När det gäller artikel B, begärde vissa konventsledamöter att hänvisningen till domstolens rättspraxis antingen skall formuleras om eller utgå.

När det gäller artikel C, begärde en konventsledamot att de yttersta randområdena och de utomeuropeiska länderna och territorierna (ULT) skall nämnas i konstitutionens första del. Andra konventsledamöter föreslog att principen om territoriell sammanhållning skall skrivas in i konstitutionen. En konventsledamot begärde att ett protokoll om Åland skall fogas till det konstitutionella fördraget.

När det gäller artikel I, föreslog en konventsledamot att det i konstitutionen skall infogas en ny artikel om språkens ställning i unionen.

Vice ordförande Giuliano Amato avslutade diskussionen med att ange att konventet kommer att gå igenom från fall till fall de av konstitutionens bestämmelser som kan komma att bli föremål för ett förenklat ändringsförfarande; ett sådant förfarande skulle då anges i de särskilda artiklar som är relevanta. Han menade att man även bör diskutera Europaparlamentets plats i förfarandet för ändring av det konstitutionella fördraget samt röstningsregeln för antagande av framtida ändringar av detta.

4. Konventets nästa möte

Vice ordförande Giuliano Amato påminde konventet om att nästa plenarmöte äger rum torsdagen den 15 och fredagen den 16 maj och varar i två hela dagar, med början kl. 9.30 och slut kl. 20.00. Mötet kommer att ägnas åt diskussioner av utkastet till artiklar om institutionerna samt yttre åtgärder/försvar.

Plenarmötet den 24–25 april 2003

TALARLISTA
(i turordning)Torsdagen den 24 aprilFramläggning av nya utkast till artiklar

(Blå kort: HAENEL, EINEM, FISCHER, FAYOT, KATIFORIS, BROK, SPINI, MAJJ-WEGGEN, KILJUNEN, FARNLEITNER, DUFF, LEQUILLER, VOGGENHUBER)

Avdelning VI : Unionens demokratiska liv: allmän debatt

1. Göran LENNMARKER – Sverige (riksdagen)
 2. Jan KOHOUT – Tjeckien (regeringen)
 3. Joschka FISCHER – Tyskland (regeringen)
 4. Pierre LEQUILLER – Frankrike (parlamentet)
 5. Lena HJELM-WALLÉN – Sverige (regeringen)
 6. Alojz PETERLE – Slovenien (parlamentet)
 7. Jozef OLEKSY – Polen (parlamentet)
 8. Valdo SPINI – Italien (parlamentet)
 9. Caspar EINEM – Österrike (parlamentet)
 10. Panayotis DEMETRIOU – Cypern (parlamentet)
 11. Nikiforos DIAMANDOUROS – (EU-ombudsman) observatör
 12. Michel BARNIER – kommissionen
- (Blå kort: VAN LANCKER, MACLENNAN)
13. Linda McAVAN – Europaparlamentet
 14. Alexandru ATHANASIU – Rumänien (parlamentet)
 15. Hubert HAENEL – Frankrike (parlamentet)
 16. Alberto COSTA – Portugal (parlamentet)
 17. Michael ATTALIDES – Cypern (regeringen)
 18. Antonio TAJANI – Europaparlamentet
 19. Reinhard BÖSCH – Österrike (parlamentet)
 20. Emilio GABAGLIO – (Europeiska fackliga samorganisationen) observatör
 21. Josef CHABERT – (Regionkommittén) observatör
 22. Manuel LOBO ANTUNES – Portugal (regeringen)
 23. Timothy KIRKHOPE – Europaparlamentet
 24. Oguz DEMIRALP – Turkiet (regeringen)
 25. Proinsias DE ROSSA – Irland (parlamentet)
 26. Henrik Dam KRISTENSEN – Danmark (parlamentet)
 27. Antti PELTOMÄKI – Finland (regeringen)
 28. Elmar BROK – Europaparlamentet
 29. Claude DU GRANRUT – (Regionkommittén) observatör
 30. Roger BRIESCH – (Ekonomiska och sociala kommittén) observatör
 31. Carlos CARNERO – Europaparlamentet
 32. Pat CAREY – Irland (parlamentet)
 33. Pascale ANDREANI – Frankrike (regeringen)

(Blå kort: BARNIER, CISNEROS)

34. Sören LEKBERG – Sverige (riksdagen)
 35. Marie NAGY – Belgien (parlamentet)
 36. Alain LAMASSOURE – Europaparlamentet
 37. Hannes FARNLEITNER – Österrike (regeringen)
 38. Josep BORRELL – Spanien (parlamentet)
 39. Hanja MAIJ-WEGGEN – Europaparlamentet
 40. Dimitrij RUPEL – Slovenien (regeringen)
 41. Ben FAYOT – Luxemburg (parlamentet)
- (Blå kort: MacCORMICK, DE ROSSA, SERRACINO-INGLOTT, MACLENNAN, VAN LANCKER)*
42. Andrew DUFF – Europaparlamentet
 43. Jürgen MEYER – Tyskland (parlamentet)
 44. Ivan KORCOK – Slovakien (regeringen)
 45. Adrian SEVERIN – Rumänien (parlamentet)
 46. Georges KATIFORIS – Grekland (regeringen)
 47. Erwin TEUFEL – Tyskland (parlamentet)
 48. Gijs de VRIES – Nederländerna (regeringen)
 49. Jan FIGEL – Slovakien (parlamentet)
 50. Esko HELLE – Finland (riksdagen)
 51. David HEATHCOAT-AMORY – Förenade kungariket (parlamentet)
 52. William ABITBOL – Europaparlamentet
 53. Francesco SPERONI – Italien (regeringen)
 54. Helle THORNING SCHMIDT – Europaparlamentet
 55. Edmund WITTBRODT – Polen (parlamentet)
 56. Gijs de VRIES – Nederländerna (regeringen)

Fredagen den 25 april

Avdelning IX: Unionen och dess närmaste omvärld

1. Josep BORRELL – Spanien (parlamentet)
2. Caspar EINEM – Österrike (parlamentet)
3. Peter SERRACINO-INGLOTT – Malta (regeringen)
4. Michael ATTALIDES – Cypern (regeringen)
5. Sören LEKBERG – Sverige (riksdagen)
6. René van der LINDEN – Nederländerna (parlamentet)
7. Hubert HAENEL – Frankrike (parlamentet)
8. Jens-Peter BONDE – Europaparlamentet
9. József SZÁJER – Ungern (parlamentet)
10. Kimmo KILJUNEN – Finland (riksdagen)
11. Rihards PIKS – Lettland (parlamentet)

Blå kort: DEMETRIOU, KORHONEN

Avdelning X : Medlemskap i unionen

1. Danuta HÜBNER – Polen (regeringen)
2. Lamberto DINI – Italien (parlamentet)
3. Anne VAN LANCKER – Europaparlamentet
4. Pascale ANDREANI – Frankrike (regeringen)
5. Antonio VITORINO – kommissionen
6. Sören LEKBERG – Sverige (riksdagen)
7. Peter BALÁZS – Ungern (regeringen)
8. Jürgen MEYER – Tyskland (parlamentet)
9. Kimmo KILJUNEN – Finland (riksdagen)
10. Gisela STUART – Förenade kungariket (parlamentet)

Blå kort: KVIST, STOCKTON, EINEM, THORNING-SCHMIDT, DYBKJAER, BERES, MacCORMICK, ROCHE, DE GUCHT, BONDE

11. Henrik HOLOLEI – Estland (regeringen)
12. Hubert HAENEL – Frankrike (parlamentet)
13. Andrew DUFF – Europaparlamentet
14. Francesco SPERONI – Italien (regeringen)
15. Hildegard PUWAK – Rumänien (regeringen)
16. Josep BORRELL – Spanien (parlamentet)
17. Elmar BROK – Europaparlamentet
18. Manuel LOBO ANTUNES – Portugal (regeringen)
19. Sandra KALNIETE – Lettland (regeringen)
20. Frans TIMMERMANS – Nederländerna (parlamentet)
21. Dimitrij RUPEL – Slovenien (regeringen)
22. Marta FOGLER – Polen (parlamentet)
23. Peter SKAARUP – Danmark (parlamentet)
24. Oskaras JUSYS – Litauen (regeringen)
25. Karel DE GUCHT – Belgien (parlamentet)
26. John GORMLEY – Irland (parlamentet)
27. Luis MARINHO – Europaparlamentet
28. Liene LIEPINA – Lettland (parlamentet)
29. Gijs de VRIES – Nederländerna (regeringen)

Blå kort: KORHONEN, McAVAN, ABITBOL

Tredje delen : Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser

1. Hannes FARNLEITNER – Österrike (regeringen)
2. Olivier DUHAMEL – Europaparlamentet
3. Hans Martin BURY – Tyskland (regeringen)
4. Peter HAIN – Förenade kungariket (regeringen)
5. Elmar BROK – Europaparlamentet

6. Antonio VITORINO – kommissionen
7. Meglena KUNEVA – Bulgarien (regeringen)
8. Alain LAMASSOURE – Europaparlamentet
9. Dick ROCHE – Irland (regeringen)
10. Sören LEKBERG – Sverige (riksdagen)
11. Jan ZAHRADIL – Tjeckien (parlamentet)
12. Adrian SEVERIN – Rumänien (parlamentet)
13. Jürgen MEYER – Tyskland (parlamentet)
14. Hubert HAENEL – Frankrike (parlamentet)
15. Andrew DUFF – Europaparlamentet

Blå kort: de VRIES, d'OLIVEIRA, CARNERO

16. Alberto COSTA – Portugal (parlamentet)
17. Gisela STUART – Förenade kungariket (parlamentet)
18. Riitta KORHONEN – Finland (riksdagen)
19. Pascale ANDREANI – Frankrike (regeringen)
20. Danuta HÜBNER – Polen (regeringen)
21. Elena PACIOTTI – Europaparlamentet
22. Francesco SPERONI – Italien (regeringen)
23. Manuel LOBO ANTUNES – Portugal (regeringen)
24. Antti PELTOMÄKI – Finland (regeringen)
25. Gundars KRASTS – Lettland (parlamentet)
26. Lenka ROVNA – Tjeckien (regeringen)
27. Gintautas SIVICKAS – Litauen (parlamentet)
28. Marie NAGY – Belgien (parlamentet)

Blå kort: ABITBOL, DUFF, VOGGENHUBER, BARNIER; MACLENNAN, MacCORMICK, BRUTON, DYBKJAER